

FOTOĞRAF

Eda İŞLER

*Bedenim üşür, yüreğim sızlar.
Ah kavaklar, kavaklar...*

*Beni hoyrat bir makasla
Eski bir fotoğraftan oydular.
Metin ALTIOK, Öndeyiş*

“Kurtar beni!”

Git gide büyüyen bir sesle rüyamda bana böyle söyledi. Birden uyanıp ellerini tuttum. Elleri buz kesmişti. Ölüyordu fakat öyle güzeldi ki bu onarılamaz gerçeği onu seyrederken biraz olsun unutuyor, uyumuş gözlerimi solmuş birer gül yaprağı gibi güçsüzleşen parmaklarından ayıramıyordum. Kıpırtısız bir deniz gibi gözleri arada bir sağa sola dalgalanıyor ama asla tam olarak canlanmıyordu. Birbirine sımsıkı kenetlediği dudakları incecik bir çizgi hâlinde gerildikçe geriliyordu. Ne kadarına karıştığımızı bilmediğim zaman, damla damla tükenip onu ve beni sancılı bir belirsizliğe sıkıştırıyordu. Birazdan ölecekti. Bedeni, içindeki hava çekilince incelip büzüşen bir balon gibi yatağın ortasında küçülecekti ve tüm odaya yayılan akışkan ruhu önce bir süreliğine yanımda kalıp beni izleyecek, sonra çaresizce uçup gidecekti.

Kapı açıldı. Yakıcı bir ışık kristalleşip içeri doldu. Kötü parfümlü bir hemşire rüzgârlı birkaç adımdan sonra onun yatağına ulaştı. Duymayacağımı bildiği hâlde, ona bugün nasıl olduğunu sordu. Ardından cevap beklemeyip yatak izleriyle dolu bacaklarını ve sırtını ovdu. Bunu izlemeyi seviyordum. Ellerini masaj için havaya kaldırdıklarında birazdan neşeli bir şarkı söyleyecekmiş gibi düşünüyordum onu. Gerçekten de kalkıp neşeli bir şarkı

söyledi. Bundan beş yıl önce, doğum günümde. Parmakları piyano tuşlarının üzerinden akıyordu. Şarkıya ikide bir ara verip etrafta kimse yokmuş gibi beni sevdiğini bağırırken gözlerinden parlak bir sevinç geçip gidiyordu. Bense oturduğum yerden tüm vücudumla çaldığı şarkıya eşlik ediyordum. Biraz sonra kalkıp kendi aralarında fısıldaşan konukların arasından geçip gittik. Yeniden bu loş ve müzikten uzak hastane odasına geldik. Saçları beyaz yastığın üzerine dağınıkça dökülüyordu. Mevsim, sonbaharın son damlalarını süzüyordu. Hastane koridorlarından insanlar akıyor, insanlar hastane koridorlarına doluyordu.

Dışarıdaki savaş henüz bitmemişti ama onun ellerine bakarak mücadeleyi çoktan bıraktığını söyleyebilirdim. Elleri her şeyden fazla ölü gibiydi. Ne gözleri ne saçları ne de bütünüyle yüzünden ölüm okunuyordu. Yalnız elleri beni onun öleceğine inandırıyor. Derisi incelmış, damarlanıp lekelenmiş ve solmuştu. Başımı yukarı kaldırıp baktığımda kapalı gözlerinin çerçevesi resimden neler görüldüğünü merak ediyordum. Ertesi gün üç ay bitecekti. Üç ay boyunca gittiğim o hastane odasından ellerimde her gün bir avuç hiç ile ayrıldım ama gözleri bana bir şeyler verebilirdi. Orada bir ruh vardı. Orada onu bulabilirdim. Gizlendiği odaya oradan girebilirdim. Sol gözünün altında bir kıpırtı hissettim. Bu, evet demek miydi?

Sessizce o kıpırtıyı takip ettim. Kovuk gibi karanlık ve uzun bir tünele girip yürümeye, birkaç adımdan sonra da koşmaya başladım. Tünelin sonu gelmiyordu ama sağımdan solumdan duvarlar ve insanlar uçuyordu. Dirseklerinin altından kan damlayan bir kadın, birkaç adım sonra da annesinin nerede olduğunu soran bir çocuk çıktı karşıma. Çok geçmeden başının arkası olmayan bir adam hiçbir şey söylemeden yavaşça yanımdan geçip gitti. İhtiyar bir kadın gelip elimi tutarak, “Bana yardım eder misin?” diye sordu. İleride bir noktayı gösterir gibi işaret parmağını sallayıp duruyordu. “Oğlum, oğlum! Üç gündür kalkmıyor!”

Adımlarımı sıklaştırdım. Ne kadar hızlı gidersem gideyim ona ulaşamıyordum. Sonunda yoruldu ve bir taşın üstüne oturup beklemeye başladım. Umudum tükenmek üzereyken ellerini arkasında birleştirmiş, asık suratlı bir adam gelip karşıma dikildi: “Benimle gel!” Ben cevap verene kadar o bileklerimden çoktan kavramıştı. Bileğimi tuttuğu eli ile benim elim aynıydı. Nereye gittiğimizi bilmiyordum ama durdurulamaz bir güçle aynı yöne gidiyor gibiydik. Bana neden orada olduğumu sorduğunda ona, oraya karımı bulmaya geldiğimi söyledim. Uzun uzun güldü. “İyi de benim karım burada değil ki!”

Uyandım. Uyandığımda rutubetli ve karanlık bir odanın damarlarında sıkışıp kalmış, nemli bir demiri kokluyordum. Bu, karımın yatağının ayağıydı. Hemşire omuzlarımdan sarsıp sordu: “Hâlâ bir karar vermediniz mi?” Hâlâ bir karar vermiş değildim. Karımın giderek derinleşen, derinleştikçe içi henüz dolmamış bir mezar gibi görünen gözlerine bakıyordum. Gözleri neredeydi, emin olmak istiyordum. Gözleri şu an sağa mı dönüktü, solda mıydı? Gözlerinin yeşilinde yüzen kahve lekeler duruyor muydu hâlâ? Açıp bakmak istedim. Açıp baktığımda gözleri yerinde yoktu. “Hemşire hanım, karımın gözlerini nereye götürdünüz?”

Hemşire yüzüme bakmadan, merhametli bir gülümsemeyle başını yana yatırıp hızla odadan çıktı. Deliriyordum ve bana acıyorlardı. Deliliğimi görmezden gelen bu incitici şefkate katlanamıyordum. Eğer deliriyorsam delirdiğimin söylenmesi gerekirdi fakat onlar çoğunlukla gülümseyerek veya susarak beni görünmez olmanın kaskacında sıkıştırıp yapayalnız bırakıyorlardı. Artık buna dayanacak değildim. Hemşirenin ardından koştum ve odaya gelmesini söyledim. Şaşkınlıkla döndü. Karımla ilgili bir terslik olup olmadığını sordu. Hayır, dedim. O hâlde daha acil işlerinin olduğunu söyledi. Konuşma sırası bana geldiğinde özür dilemem gereken boşluğun oluştuğunu anladım. İçimde yıllardır çürüyen korku, ondan af dilemezsem daha kötü hissedeceğimi fısıldadı. Ondan özür diledim. Başını yavaşça yukarı kaldırdı ve dudaklarını sıkıp gözleriyle özrümü onayladı. Arkamı dönüp odaya gittim. Karım yoktu.

“Çekiştirip durmasana be adam!” Ucu bucağı olmayan kurak bir arazinin çatlamış sathında nedensizce koşuyorduk. Bir rüyada olduğumu bildiğimden, sesimi yükseltmekle alçak tutmak arasında bir karar vermem gerekmiyordu. Hemşireye de aynı nedenden bağırmadığımı biraz düşününce hemen anladım.

“İyi de nereye gidiyoruz?”

Cevabı bulmak için soru sormak yeterli gelmiyordu. Tanıdık bir ses kulaklarımı sıyrıp uçtu. “Rrrrrrüüüüyyyaaaa!” dedi gibi geldi bana veya ben yanlış duymuş da olabilirim. Önemsemeyip “Karım nerede?” diye salladım boşluğa. Sormaz olaydım. Tokadı yememle yere yığılmam bir oldu.

Bileklerimi gıdıklayan kıllı tombul parmakların bizim kötü parfümlü hemşireye ait olduğunu düşünüyordum fakat o eller aslında karımın doktoru Nazım Bey’indi. “İyi misiniz, Bekir Bey?” Kulaklarımda hiç durmadan bu

ses uğulduyordu. Genzimde koca bir delik açan kolonya kokusu yüzünden bir türlü konuşamıyordum. Güçlkle “İyiyim.” dedim.

“İyisin, iyii, maşallah hayvan gibisin!” dedi adam. Çocukluğumun ahşap evinde uyandığımda gözlerimden yalnız birini açabiliyordum. Omuzlarımdan aşağı doğru bıçak gibi bir ağrı iniyordu. Beni kollarımdan tutup ayakları gıcırdayan bir iskemleye oturttu. “Konuş!” diye kükrediğinde salyaları sarıkan bir köpek gibiydi. Ona, karımı görmeden ağzımdan tek laf alamayacağını söyledim. Aevli bir çemberin ortasında küçülen gözlerinden korkuyordum. Titreyen göz kapaklarım ayakta durmuyordu. “Uyumam lazım.” dedim. Beklenmedik bir kahkaha attı. Şiddeti gittikçe artan, duvarları sallayan kahkahaları öyle uzun sürdü ki sonunda ben de ona katılmaktan kendimi alamadım. Sonra bir anda, çok kısa bir anda bir şey oldu. Adam gülmeyi bıraktı. Başıma bir darbe daha indirdi.

“Bekir Bey, artık bir karar vermelisiniz.” “Bekir Bey, lütfen kendinize gelin.” “Bekir Bey, karınızın gözleri yerinde, bakın.” “Bekir Bey!” “Bekir Bey!” “Bekir Bey!” “Be...”

Yüzüme soğuk ve pis kokulu bir rüzgâr değıyordu. Gökyüzünün altındaydım. Üstümde hiçbir şey yoktu. Etrafımda kimse yoktu. Nereye gitti bu adam?

Küvetin suyunu doldurduktan sonra uyuyakalma huyum yoktu. Ancak neden bilmem gözlerimi suyun içine düşer düşmez açtım. Tavandaki gökyüzü deseni ruhumu genişletiyordu. Buraya ne zaman geldim?

Etrafa biraz daha iyi bakmak istedim. İnsan ayağa kalkar kalkmaz önce yukarı bakmak istiyor. Yaprakları boncuk gibi ışıldayan bir ağaç gördüm. Dallarından birinde küçük bir kız çocuğı vardı. “Annen nerede?” dediğimde kim bilir ne zamandır asılı duran damlalar kirpiklerinden kurtulup yere düştü. “Annem, öldü baba.” dedi.

Aynanın karşısında kendimi kaç dakikadır izlediğimi bilmiyordum. Çırılçırlaktım. Üşümeye ayaklarımdan başladım. Parmaklarımda bir şeyler kırmıldanmaya başladı. Suydu bu. Banyonun aralıklı kapısından dışarı köpüklü sular süzülüyordu. Hızlı bir kararla koşmaya çalıştım. Biraz koştum. Sonra “bam!”

Başımı bir yere vurdum.

“Sen kimsin?”

“Bilmiyor musun?”

“Bilmiyor muyum?”

“Neredeydin?”

“Buradaydım baba.”

“Annen nerede?”

“O da burada.”

“Ben neredeyim?”

“Sen de buradasın artık.”

“Annen gitti ama.”

“Annemi kurtar.”

“Annen öldü.”

“Başın kanıyor baba.”

Gözlerimden bulutlar çekiliyordu. Ölümüne olan yakınlığımı ölçmeye çalıştım. Birkaç nefeslik mesafem olduğunu anladım. Sıcacık bir ıslaklık saçlarımın içinden kulaklarıma kadar indi, boynumun oyuğunda sabit bir yer bulup orada gizlendi. Yorgundum. Sonunda göz kapaklarım beni taşımadı. Ardından incecik bir uykunun zarını yırtarak o geldi. Buna rüya mı diyorlar?

En sevdiğim şarkının melodisini ıslık yapan bir küçük kız elimden tutup beni bir yere götürdü. Hastaneye benzemiyordu. Yürüdük. Uzun koridorlardan geçip bir odanın kapısında durduk. İçeriye girmeden önce dizlerimin çözüldüğünü hissettim. Beyaz bir örtünün içinde bir kadın kıvrılmış, uyuyordu. Yanında bir adam, huzurla ona bakıyordu. Bu bendim. Yatan ise karımdı ama nasıl olur? Anlayamıyordum. Beyaz örtünün üstüne birkaç damla kırmızı bulaştı. Başım kanıyordu. Duymayacaklarını bildiğim hâlde onlara, “Gitmem lazım.” dedim.

“Bekir Bey, biliyorum bu sizin için çok zor. Lütfen evinize gidip dinlenin, sonra en makul kararı vereceğinize eminim. Bu şekilde bir yere varamayacağımızı anlamanız lazım.” Doktorun keskin bir ipin üstünden kayan sözleri kulaklarıma doluyordu. Ben bu gürültüyle ne yapacaktım? “Karınızı kurta- rın.” dedi. Karımı derin bir uykudan ölümüne terfi ettirmemi istiyorlardı. Buna izin veremezdim. Çekilmeye yakın gün ışığının süzül- düğü bir odada, yerde, acılar içinde yatıyordum. Gözlerim, hatırlamadığım bir günün hatırası olan duvardaki fotoğrafa yöneldi. Karım, ben ve o küçük kız çocuğu neşe içinde deklanşöre gülümsüyorduk.

Acı bitti. Öldüm. Artık bundan şüphem yok. Upuzun ve karanlık bir tüneldeyim. Yürüyorum. Başımı duvarlara çevirdiğimde gözlerimin önünden yaralı yüzler geçiyor. Yerde dalgalanan kan yüzünden adımlarım ağırlaşıyor. Her şeyi, tüm o acıları tek tek görmekle unuttuğum her şeyi hatırlamakla cezalandırıldım.

Başım kanyor. Dirseklerinin altından kan damlayan bir kadın görüyorum. Bir eliyle tuttuğu siyah fularını havada sağa sola sallıyor. “Bitmedi.” diyor. Bu kez, ona aldırmadan koşup gidemiyorum. Ayak bileklerimden tutan kan denizi her şeyi zorlaştırıyor. Gözlerimin içine, kimsenin göremediği kadar uzağa bakıyor.

Bir araba görüyorum, ileride. İçinden karım çıkıyor. Elleriyle küçük bir kız çocuğunu tutuyor. Biraz daha yürüyorum. Etraf yeşilleniyor. Karım ve o küçük kız çocuğu bir fotoğrafta gördüğüm manzaraya doğru yürüyor. Arkalarından bağıriyorum. Dönmüyorlar.

Birkaç adım sonra bir çocukla karşılaşıyorum. “Annem nerede?” diye soruyor. “Annenin nerede olduğunu bilmiyor musun?” diyorum. “Annemim nerede olduğunu biliyorum ama yine de onu arıyorum.” diyor. Çok geçmeden, bir adamla karşılaşıyorum. Atmışlarının sonunda ve iyi giyimli biri. “Başımıza ne oldu?” Bana bir süreliğine bakıp önüne dönüyor. Yürümeye devam ediyor. “Beni unuttun mu oğlum?”

Biraz sonra ihtiyar bir kadınla karşılaşıyorum. Ellerimin ikisini birden avuçlarının içine alıp soruyor: “Bana yardım eder misin?” Ona yardım etmek istiyorum. İleride bir noktayı işaret eden gözlerini takip ediyorum. Yerde boylu boyunca yatan adamın oğlu olduğunu söylüyor. Gidip bakıyorum. Bir yatak odasının içinde, yerde, halıda, ayna karşısında, çıplak bir adam görüyorum. Başından aşağı süzülen kırmızılıklar donmuş, kuruyup taşlaşmış ve siyahlaşmış. Benim bu.

Gözlerim kararıyor. Dizlerimde karıncalar yürüyor. Bir el beni aşağı çekiyo. Sonunda başımı kaldırabiliyorum. O fotoğrafı yeniden görebiliyorum. Ancak içinde ben eksikim. Bir küçük kız çocuğu ve bir kadın var sadece. Güçlkle hatırladığım o kentteyiz. Bana doğru bakıp ikisi birden, “Gel!” diye sesleniyor. Koşarak yanlarına gidiyorum. Birlikte deklanşöre gülümsüyoruz.